

Zdaleka nejen o tom, co si dnešní mladí myslí o opeře

[VÍT DVOŘÁK](#), 11.02.2016 0:00

Je žánr opery z pohledu dnešních mladých lidí stále živý? Přitažlivý? Jak se současná mladá generace dívá na nynější trendy v inscenování oper? A co si myslí o kulturní úrovni našeho národa? Jaké pocity má začínající zpěvák při čekání na první příležitost? Nejen o tom se sopranistkou Karolínou Žmolíkovou, absolventkou Pražské konzervatoře, letos končící magisterská studia na brněnské JAMU.

Co si dnešní mladá generace o opeře myslí? Nejenom mladí, kteří mají v plánu se jí profesionálně věnovat, ale vůbec celá dnešní mladá generace? Myslíte si, že žánr opery je z pohledu dnešních mladých lidí stále živý? Přitažlivý? Něčím zajímavý?

To je samozřejmě těžká otázka... Myslím, že svým způsobem ano. Třeba když chodím v Brně do opery, tak tam potkávám hodně mladých lidí, mnohem víc než v Praze, kde se mně zdá, že to jsou často spíš turisté nebo starší generace. V Brně navštěvuje operu opravdu hodně

mladých lidí a nemyslím si, že by ten žánr byl zapomenutý nebo mrtvý. Rozhodně je ale třeba operu mladým lidem přibližovat, dělat ji bez patosu, který v ní zatím často je. Na festivalu *Jičín, město pohádky* jsem třeba měla koncert, na kterém jsem si s dětmi i povídala, vyprávěla jim o opeře. Byly soustředěné a moc je to zajímalo.

V opeře ale stále přežívají nejrůznější kliše, dodneška je tam nejednou cítit jakási muzeálnost. To jsou věci, na které je mladý člověk obzvláště citlivý. Není kvůli tomu opera mladým lidem občas spíše pro smích?

Když se dělá v takové formě, tak ano... Opera je žánr, který je hodně specifický, a pokud jde někdo na operu poprvé a vidí tam právě tento styl provozování opery, tak si myslím, že už na operu příště nepůjde. Nejde jen o to dobře zpívat, ale také umět se dobře pohybovat, hrát, tančit, dobře vypadat, zkrátka dělat dobré divadlo. Pak mladí lidé operu jako žánr určitě přijmou. Myslím, že se nám to docela povedlo v Divadle Na Orlí v inscenaci *Mirandoliny* Bohuslava Martinů. Lidé se bavili a smáli se. A mladých tam bylo dost. Škoda, že jsme měli jen šest představení.

Z pohledu diváka: Co vám jako mladému člověku na současné praxi inscenování oper u nás vadí? Co se vám nelíbí? Co byste změnila?

Mně často vadí například herectví. Herectví by mělo být opravdové. Každý na jevišti by měl žít ve svojí postavě naplno. Když spadne na zem, tak by opravdu měl spadnout, ne jenom jako. Problém je často třeba v tom, že se udělá moderní scéna, všechno moderní, ale samotné herectví je v tom staré...

Co herectví a škola? Myslíte si, že vám v rámci studia zpěvu škola dala všechno to, co v tomto směru měla dát?

Určitě. Já jsem měla to štěstí, že jsem na herectví dostala paní profesorku Šmukařovou Spurnou. Ona není typická operní zpěvačka, vystupuje i v muzikálech a operetách, vždycky dělala a prosazuje ono přirozené herectví, bez patosu. Myslím, že mě hodně naučila...

Z druhé strany, často především starší generace dnes nařiká nad tím, jakým způsobem se opera teď často inscenuje. Děj přenesený do současnosti, libreto nejednou v takové podobě, že by to ani sám skladatel nepoznal... Jak to vidí mladí?

Nejsem pro, aby se předělávalo libreto. Myslím, že by se všechno mělo zachovat, tedy i libreto. Měl by se samozřejmě ctít jak skladatel, tak i libretista. Pokud už se opera do jiného období přenese, pak to ale musí všechno dávat smysl – není to zdaleka jenom o tom, že bude změněno místo děje, že se děj bude odehrávat třeba v jedenadvacátém století. Režisér to všechno musí mít do detailů promyšlené, všechno to musí dávat smysl, zapadat do sebe – pokud to tak je, pak to je myslím v pořádku. Všechny složky inscenace by ale rozhodně měly být vyvážené a režisér by také měl umět zpěváky o svojí koncepci přesvědčit, získat je pro ni.

Už řadu let se hodně debatuje o tom, kam směřuje či spíše nesměřuje kulturní úroveň tohoto národa. Z pohledu dnešní mladé generace – dělá v tomto směru u nás současná společnost dost?

Myslím, že tohle všechno se dopředu posouvá. Pořádá se třeba tolik kulturních akcí, že jen když se rozhlédnete po Praze, tak člověk často ani neví, na co jít dřív. Ať už to jsou koncerty, jezdí k nám zpívat světové hvězdy... Nemyslím, že by lidé nechtěli chodit do divadla, ale je toho všeho strašně moc. A hlavně pak je ještě televize. To je pro lidi často nejpohodlnější, zapnout si televizi...

Přitom ale na televizi řada lidí nadává. Říkají, že skutečné kultury na úrovni je na obrazovce českých kanálů málo, že televize dělá málo pro rozvíjení kulturního povědomí u nás...

Je fakt, že moje maminka třeba kouká na televizi většinou až tak po desáté hodině, protože to tam teprve začne jít lepší program. Jinak to jsou samé seriály a soutěže... Co se týká třeba kanálu ČT art, tak tam by toho měli dávat víc – víc oper, víc koncertů. Zdá se mně, že toho není zdaleka tolik, jak slibovali na začátku...

Jak vypadá z pohledu mladého člověka přístup současného školství třeba právě ke klasické muzice? Myslím teď hlavně základní školu...

To není dobré... Já jsem přitom chodila na základní školu s rozšířenou hudební výchovou, probírali jsme tam skupinu Olympic, Robbieho Williamse a podobně. Což samozřejmě není špatné, ale mělo by se začít od začátku, že...

Čili o klasické muzice jste se toho moc na základní škole nedověděla?

V podstatě ne. A navíc učitelé se to nesnažili podat nějakou zajímavou formou. Myslím přitom, že to může být stejně zajímavé učit se o Mozartovi, podobně jako o Petru Jandovi. Když se učitel snaží a připraví si to...

Jak se vůbec vaši vrstevníci dívají na to, že se chcete živit klasickou hudbou? Zpěvem? Nedívají se na vás trochu jako na exota?

Jo... (smích) Koukají na mne jako na exota, ale je víc těch, co říkají „Tak to seš teda dobrá.“ nebo „To je hustý, to bych do tebe neřekl!“ (smích) Anebo říkají: „Vždyť jsi taková normální,

ty nosíš kecky a sportuješ... Tak ty děláš operu???“ Mladí lidé pořád berou operní zpěváky jako něco hrozně divného...

Jste na konci školy, měla byste být připravená na vykročení do profesionální kariéry. Je v tuto chvíli něco, co vám chybí? Co vám škola nedala?

To je pro mne těžké říct, protože mám báječného kantora, pana docenta Zdeňka Šmukaře, a vždycky se snažím najít ve všem něco dobrého, i ve špatné zkušenosti... Možná mně chybí to, že nás profesori moc neposílají na žádné předzpívání. Nikdo nám k tomu nic neříkal, nezajímal se o to. Vždycky, když přišla do školy pozvánka na předzpívání třeba v divadle v Olomouci, tak se to vystavilo na nástěnku, to ano. Ale nikdo už neříkal: „*Hele, běž tam a tam, to bys určitě měla zkusit...*“ Tak to mi asi na škole trochu chybělo...

Rozhodně vás nechci děsit, ale končíte studium. Z toho, co bude dál, ani trochu strach nemáte? Jestli se vůbec uchytíte, kde a také za kolik se uplatníte, jestli nakonec nepříjde na zmar velká část z toho, co jste do sebe kvůli očekávání profesionální kariéry investovala?

Tak samozřejmě... Ale když má člověk nějaký sen a jde si za ním, tak si takové věci nesmí vůbec připouštět. Že by to všechno přišlo na zmar, to si nepřipouštím, protože vím, že by to zklamalo nejenom mě, ale i spoustu lidí kolem, kteří do mě hodně investovali. Prostě jdu dál, chci něco dokázat... Naopak, odchod ze školy mě nakopává dělat pro to všechno ještě víc, úplné maximum.

Určitě je také velmi důležité umět přijít s nějakým zajímavým projektem. Třeba já mám hrozně ráda španělskou hudbu a studuji písně Manuela de Fally, zarzuely – to si myslím, že u nás mnoho lidí nedělá. Chystám proto právě takový projekt, chtěla bych u toho třeba i trochu tančit s kastanětami, spolupracuji s kytaristou Lubomírem Brabcem... Takže to jsou plány, mám toho v hlavě spoustu, rozhodně si nepřipouštím, že by to nevyšlo!

Je to také trochu o tom, do jaké míry si začátečník troufá nabízet sám sebe, navázat potřebné kontakty, umět ty správné lidi oslovit, byť není známý. Je to hodně těžké pro mladého člověka?

Určitě, a já ještě navíc nejsem takový typ, který by se vnucoval... *(smích)* Vždycky se snažím dělat všechno podle svého nejlepšího vědomí... Je to určitě těžké, ale já jsem optimista.

foto Jan Navrátil

Kolik vás je vůbec teď na Janáčkově akademii múzických umění ve vašem oboru v posledním ročníku?

V prvním ročníku jsme začínali v osmi, teď jsme dvě. Ale v magisterském studiu, tam byly zase přijímačky z bakalářského studia do magisterského...

Kdyby se vám teď stalo, že by vám nějaký ředitel, šéf z oblastního divadla třeba řekl: „Sháníme Rusalku, nechcete to u nás zkusit?“, kývla byste na to?

Asi bych se zeptala, jestli by neměl místo na první žínku. *(smích)* Ne, nekývla bych...

Myslíte si, že takto se zachovají všichni mladí? Určitě jste to už viděla kolem sebe také, že hodně talentů podobným způsobem velmi brzy skončí...

Ono to je samozřejmě velmi těžké, protože vyjdete ze školy a co dál? A teď vám někdo nabídne takovou roli a vy víte, že když ji odmítnete, že už vám třeba příště nezavolají... Ale určitě bych do Rusalky nešla, protože jsem soudná a vím, že první taková role na jevišti, to by nešlo... Určitě bych nemohla být tak dobrá, jak bych sama chtěla. Rozhodně si to chci všechno vystavět po krocích, po krůčcích. Což tak vlastně dělám odjakživa, že si před sebe dávám cíle větší a větší... Takže bych raději začala tou žínkou! Anebo třeba Musettu, tu bych si taky zkusila. *(smích)*

Shrnuto a podtrženo: Co v tuto chvíli máte pro to nejbližší období po škole jisté?

Mám jisté různé koncerty a jinak... *(dlouhá pauza)* Mám čistý štít, pevnou vůli a sny!

Sny jaké?

Já nevím, jestli mám úplně jasný sen, nějakou metu, že bych jednou chtěla někde stát... Mám samozřejmě vysoké cíle, myslím, že je člověk musí mít, aby mohl alespoň něčeho dosáhnout... Hlavně bych chtěla zpívat a rozdávat lidem radost, být šťastná... A kam dojdu? Doufám, že co nejdál, ale to se uvidí!

Hodně úspěchů, děkuji za rozhovor!

